

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Kadına yönelik şiddetin ve kadın cinayetlerinin nedenlerinin, koruma tedbirlerinin uygulanmasındaki aksaklıkların ve şüpheli kadın ölümlerindeki soruşturma süreçlerinin incelenmesi; kadınların yaşam hakkını güvence altına alacak önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayça TAŞKENT
Sakarya Milletvekili

GEREKÇE

Kadına yönelik şiddet, Türkiye'de yıllardır varlığını sürdüren ve giderek derinleşen bir insan hakları sorunu olarak karşımızda durmaktadır. Şiddetin boyutlarını anlamak için dahi resmî kurumların düzenli ve şeffaf veri yayımlamaması, temel bir yapısal sorunu görünür kılmaktadır. Devlet kurumlarının sunmadığı verilerin yerini, ancak sivil toplum kuruluşlarının tuttuğu kayıtlar doldurmaktadır. Bu kayıtlara göre yalnızca 2025 yılı içerisinde 400'den fazla kadın öldürülmüştür. Bu vahim tablo, mevcut politikaların kadınların yaşam hakkını korumakta yetersiz kaldığını açıkça göstermektedir.

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunun 2025 yıllık raporuna göre erkekler tarafından en az 294 kadın öldürülmüş, 297 kadın ise şüpheli şekilde ölü bulunmuştur. Platformun 2026'nın ilk altı ayına ilişkin derlemesinde 150 kadın cinayeti ve 151 şüpheli kadın ölümü kaydedilmiştir. Ağustos 2026 raporunda yalnızca o ay için 22 kadın cinayeti ve 33 şüpheli kadın ölümü bildirilmiştir.

Adli süreçlerde karşılaşılan cezasızlık uygulamaları da şiddetin yaygınlaşmasında önemli bir etkidir. İyi hâl ve tahrik indirimleri, failerin cezasının azaltılmasıyla sonuçlanmakta ve toplumsal algıda şiddetin meşrulaştırılmasına zemin hazırlamaktadır. Kadınların şikayet süreçlerinde yalnız bırakılması, delil toplamada yaşanan gecikmeler ve şüpheli kadın ölümlerinde etkin soruşturma yürütülmemesi, adalet mekanizmasının işleyişine dair ciddi soru işaretleri doğurmaktadır.

Ayrıca Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesi, kurumlar arası koordinasyonun zayıflamasına, toplumsal cinsiyet eşitliği ilkesinin siyasal alanda geri plana itilmesine ve şiddetle mücadelede bütüncül politikaların sekteye uğramasına neden olmuştur. Bu geri adımın etkileri hem uygulama alanında hem de toplumsal algıda hissedilmektedir. Kadınların yaşam hakkının korunması, uluslararası yükümlülüklerimizin gereği olduğu gibi anayasal bir zorunluluktur.

Kadına yönelik şiddetin sürekliliği, yalnızca bireysel suçlar veya münferit vakalar olarak ele alınamayacak kadar geniş bir toplumsal arka plana sahiptir. Şiddetin bu denli yaygın ve kalıcı olmasının temel nedeni, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini yeniden üreten yapısal mekanizmaların varlığıdır. Ekonomik bağımlılık, güvencesiz çalışma koşulları, bakım yükünün kadınların üzerine bırakılması, siyasette ve karar alma mekanizmalarında kadınların temsilinin düşük olması, eğitimde toplumsal cinsiyet kalıplarının yeniden üretilmesi gibi faktörler, kadınların hayatın her alanında ikincilleştirilmesine yol açmaktadır. Devlet politikalarının toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinden uzaklaşması, bu yapısal eşitsizlikleri daha da derinleştirmekte ve şiddeti toplumsal düzenin neredeyse “normal” bir parçası hâline getirmektedir. Bu nedenle kadına yönelik şiddet, yalnızca faillerle sınırlı bir güvenlik sorunu değil, bütüncül kamusal politikalarla ele alınması gereken bir sistem sorunudur. Kadının yaşam hakkının korunması ancak şiddeti üreten ekonomik, kültürel ve siyasal kök nedenlerin ortadan kaldırılmasıyla mümkündür. Bu da ancak devletin tüm kurumlarının eşitlikçi yaklaşımı benimsemesi, toplumsal cinsiyet adaletini merkezine alan bir kamu politikası oluşturması ve bu politikaların tüm yurttan uygulanmasını sağlayacak güçlü denetim mekanizmalarının kurulmasıyla sağlanabilir.

Tüm bu nedenlerle, kadına yönelik şiddetin nedenlerini, boyutlarını, kurumlar arası koordinasyondaki eksiklikleri, uygulamadaki aksaklıkları ve çözüm yollarını kapsamlı biçimde incelemek amacıyla bir Meclis Araştırması açılması zorunludur. Bu araştırma, kadınların yaşam hakkını güvence altına almak, iktidarın mekanizmalarının hesap verebilirliğini artırmak ve toplumsal cinsiyet eşitliğini güçlendirmek için hayati önemdedir.

Bu bağlamda, kadına yönelik şiddetin tüm nedenlerini tespit etmek, sosyal devlet anlayışı çerçevesinde kamusal çözümler üretmek ve bu soruna ilişkin etkin sosyal politikalar oluşturmak amacıyla Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

188 Sayılı Meclis Anketi Örneği

VEKİL ADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA
Tarkan Elçi	İstanbul	
Alper Tmiz Eren	ANKA	
Mehmet Tahtasız	Gökçü	
Özge Özgüç	MÜĞLA	
Murat ÇATN	Samsun	
İsmail Atakan CİNNER	Karaman	
Elvan İlk Beş	Bursa	
Hikmet Yalınkaya	İsparta	
Eylem Öztürk	İzmir	
Gizem Özcan	MÜĞLA	
Orhan Siner	Ankara	
Reza Karagöz	Ankara	
Fahri Ökten	K-e'li	
A. SİBEL YAVUZ	İSTANBUL	
Hasan Öztürk	Bursa	
Gökçe Taşcı	Ankara mv.	
Nurhayat Altınkaya	Bursa mv.	
Süleyman Bulbul	Aydın mv.	
Ulas Karasu	Sivas mv.	

